

materialelor se va ține cont de stilistica gândită, dimensiunile încăperii, precum și volumul și tipul de lucrări care vor fi executate.

Încheiere. Devreme ce aspectul vizual joacă un rol foarte important într-un interior, proiectantul va da prioritate anume acestei laturi în schimbul oricărui alt argument. Pe lângă zonarea corectă și amplasarea armonioasă a mobilierului, trebuie să fie acordată suficientă atenție și asupra materialelor utilizate, precum și calității acestora. Ele trebuie să fie nu doar atractive, dar și cu un grad de uzură ridicat și foarte practice.

### **Bibliografie**

1. Neufert, E., Manualul arhitecturii, Editura Alutus, Miercurea Ciuc, 2004.
2. Stafford, C., Arta de a trăi colorat, Editura Humanitas, București, 2008.
3. Джулиус, П., Основы эргономики, Астрель, 2006.
4. [http://duso.ua/atrcles\\_news/design\\_proiektirovaniye/24/1](http://duso.ua/atrcles_news/design_proiektirovaniye/24/1)

## **ILUMINAREA DECORATIVĂ ÎN INTERIOR**

**Ghenadii BLIUC, lector**

### **Summary**

*In this article is revealed the role of decorative illumination in the design of interior spaces. As a result of the research it was found that the artistic face of an interior is formed not only by the furnitures and the decor but also by the illumination – especially by the decorative illumination. When the lights interacts with the interior elements, it can emphasize some of them, can put accent on others and can hide unpleasant ones. An important expressive way of decorative illumination is its color. This fact is well shown in interiors with stained glass, where the colors create an exquisite atmosphere.*

Iluminarea (lumina în general) are o importanță covârșitoare în modelarea și transformarea vizuală a spațiului arhitectural, a

elementelor lui volumetrice și a cromaticii lui. Fără lumină, spațiile ambientale, deși există de fapt, nu sunt sesizate, nu sunt percepute de ochiul uman. Cât de mică nu ar fi sursa de lumină, ea vizual și psihologic formează și definește spațiul interior. În ceea ce ține de cromatica interiorului – lumina este principalul factor care o scoate în evidență. Fără lumină nu există culoare. Cele mai mici schimbări ale iluminării (naturale sau artificiale) modifică perceperea spațiului arhitectural, structura lui, designul, coloritul, aspectul decorativ etc. [2, pp. 135-136].

Este de la sine înțeles că iluminarea într-un interior servește nu numai o unică funcție – cea de orientare în spațiu pe timp de noapte. Chiar fără a avea cunoștințe în domeniul designului, oamenii, intuitive, încearcă să creeze cu ajutorul iluminatului o anumită atmosferă, o stare emoțională în locuința sa. La nivel profesionist același lucru îl înfăptuiesc designerii, folosind ca mijloc iluminatul decorativ. Noțiunea de iluminat decorativ ne aduce cu gândul la rolul magic al luminii, capacitatea ei de transformare artistică și de „colorare” emoțională a diferitor spații arhitecturale. În rezultatul cercetărilor, psihologii au constatat că chipul artistic al unui interior îl formează nu atât mobilierul și decorul, cât lumina – intensitatea ei, cromatica ei și repartizarea ei în spațiu. Tot mai des este folosit de către specialiști termenul – designul iluminării, subînțelegându-se un sistem de corpuri de iluminat, care concomitent rezolvă problemele funcționale, estetice, emoționale și decorative ale unui interior [5].

Dacă avem drept scop să creăm cu ajutorul luminii, într-un interior, diferite înscenări – situații decorative și emoționale, trebuie să știm că diferite surse de lumină pot crea diverse stări emoționale. Aici contează componenta spectrală a luminii. Cu cât e mai mare temperatura de incandescență și e mai mare componenta albastră a spectrului, cu atât ochiul percepe mai clar obiectele înconjurătoare. Și invers, sursele de lumină cu temperatură mai joasă slăbesc claritatea conturilor obiectelor. O atmosferă mai accentuată, mai de sărbătoare o pot crea sursele de lumină de tip halogen și cele

fluorescente. În general, pentru a organiza corect iluminarea unui ambient, este necesar de la bun început de proiectat ce fel de emoții vor domina fiecare spațiu și numai apoi de montat sursele de lumină corespunzătoare. Dar este posibilă și o iluminare combinată, ce include în sine diferite variante și permite de a schimba la dorință starea emoțională.

Un aspect cu totul deosebit poate căpăta un interior cu accente clare de lumină pe obiecte de decor – statuete, acvarii, plante decorative, etc. Această variantă poate avea un efect dublu. Pe de o parte, sunt scoase la iveală cu ajutorul luminii elementele decorative ale interiorului, pe de alta, pe peretele din spate poate apărea un joc original de umbre – alt fel spus un teatru al umbrelor. Sau, de exemplu, în alte cazuri lumina decorativă poate interacționa cu elementele interiorului, scoțând în evidență unele din ele și atenuându-le pe altele. Căzând sub anumit unghi, lumina transformă aspectul acestor elemente de interior, poate să apropie un obiect din colțul îndepărtat sau să-l învăluie în umbră și să-l îndepărteze. Lumina poate schimba vizual chiar și geometria interiorului, transformând de exemplu, un spațiu dreptunghiular, în unul pătrat, accentuând printr-un fascicul luminos, peretele îndepărtat [8].

Un foarte important mijloc expresiv al iluminatului decorativ este cromatica lui. Iluminatul decorativ colorat este un caz special de interacțiune a luminii și culorii când ele se contopesc formând lumina-culoare. Acest lucru este obținut de obicei prin trecerea luminii albe prin diverse filtre colorate. Lumina-culoare crează efecte cromatice exclusive, care nu pot fi obținute pe altă cale – nici prin aplicarea materialelor colorate, a pigmentilor sau a altor coloranți. Culorile locale ale interiorului sunt transformate în acest caz în mod radical, formând un „tablou” iluzoriu. Lumina cromatică colorează diferite suprafețe în mod diferit. Așa bunăoară suprafețele acromatice (albe sau sure) capătă nuanța luminii. Obiectele roșii fiind luminate cu culoare roșie devin mai aprinse, iar cele verzi, de exemplu, își pierd nuanța, devin acromatice, aproape negre.

Lumina colorată este un mijloc excelent de formare a chipului artistic al unui spațiu arhitectural. O posibilitate importantă în acest sens este variabilitatea iluminării ce poate fi obținută conform unui anumit scenariu. În procesul schimbării permanente a impresiilor provocate de lumina/culoare – obiectele, elementele volumetrice din interior, pot căpăta forme și imagini originale și total neobișnuite. Scenarii de acest gen au loc de obicei în teatre, săli de concerte, cluburi, discoteci, etc. [4, p. 41].

Din cele expuse reiese că prin acțiunea reciprocă a luminii și culorii se pot rezolva mai multe probleme în designul interiorului. În primul rând, sursele de lumină trebuie alese în așa mod, ca să se creeze condiții optime de percepere corectă a cromaticii spațiului. Mai apoi prin aplicarea mai multor surse de lumină se poate obține o rezolvare cromatică mai variată, mai expresivă, îmbogățită cu o mulțime de nuanțe și reflexe. Cu ajutorul accentelor de lumină și culoare pot fi evidențiate anumite elemente ale interiorului, pot fi subliniate calitățile decorative specifice ale materialelor de finisare, și în sfârșit poate fi sustrasă atenția de la unele momente mai puțin reușite ale designului interiorului [4, p. 40].

Un caz mai special de iluminare decorativă are loc în spațiile arhitecturale cu vitralii. Vitraliul este o tehnică a artei monumental-decorative ce constă dintr-o structură plată (de obicei din fire de plumb) în care sunt prinse forme din sticlă colorată. Servind ca fereastră sau perete dispus spre exterior, vitraliul lasă să treacă prin el lumina, care, în rezultat, capătă cromatică concepută inițial de autor. Această lumină colorată formează impresia de spațialitate, atmosferă cromatică, chipul artistic al interiorului și în general un aspect deosebit. Arta vitraliului cunoaște o perioadă de înflorire între secolele XIV – XV, marcată de apogeul stilului gotic [1]. Și în zilele noastre acest gen de artă decorativă este pe larg folosit mai ales în designul interioarelor în stil neogotic.

În concluzie putem afirma că iluminarea decorativă, în special lumina colorată, este un mijloc excelent de formare a chipului artistic

al unui interior, deschide largi posibilități pentru diverse experimente în designul iluminării și contribuie la aceia ca spațiile ambientale să devină mai originale, mai confortabile și mai plăcute.

### **Bibliografie**

1. Săndulescu-Verna, C., *Materiale și tehnica picturii*, ed. Marineasa, Timișoara, 2000.
2. Кириллова, Л. И., Покровский, И. А., Рожин, И. Е., *Композиция в современной архитектуре*, Стройиздат, Москва, 1983.
3. Лаврентьев, А., *История дизайна*, Москва, Изобразительное искусство, 2006.
4. Степанов Н. Н., *Цвет в интерьере*, изд. „Вища школа”, Киев, 1985.
5. Шимко В., *Основы дизайна и средовое проектирование*, Архитектура-С, Москва, 2007.
6. [www.amenajeri-interioare.com](http://www.amenajeri-interioare.com)
7. [www.romstal.ro](http://www.romstal.ro)
8. [www.Svetnadom.ru](http://www.Svetnadom.ru)

## **ASPECTE EVOLUTIVE ALE TAPISERIEI ARTISTICE ÎN SEC. XX**

*Vasile GRAMA, lector superior*

### **Summary**

*The beautiful and many accomplishments that took place with the passage of time in the tapestry are remarked and appreciated by all the lovers and promoters of this wonderful field illustrating a special activity and spiritual dedication. The most important fact, or rather the main pillar, of contemplating wonderful works of art is the creator's inner and emotional attitude.*

Dezvoltarea tapiseriei artistice în prima jumătate a sec.XX are la baza ei așa mijloace de expresie artistică ca *alegoria și simbolul*. În esența sa universală, omul ca motiv compozițional, este plasat în centrul acestei structuri plastice, și tot prin el se crează acea legătură